

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-2546/1
01/10/2024. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Исказ сведока као доказно средство у кривичном поступку”, кандидата Стојановић Бојане, број досјеа М009/22-УП ,студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 01/10/2024. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

Универзитет у Нишу
Правни факултет

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРЕДАНО			
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ	БРЕВОВ	ИМЕНО
01	2576		01.10.24

На седници Катедре за кривичноправне науке која је одржана дана 17.09.2024. године на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „**Исказ сведока као доказно средство у кривичном поступку**” кандидата Бојане Стојановић, број индекса М009/22-УП. Комисија, након детаљног прегледа мастер рада, подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под насловом „**Исказ сведока као доказно средство у кривичном поступку**” кандидата Бојане Стојановић написан је на 61 страницу текста, са укупно 206 напомена у фуснотама, које чине додатна објашњења, цитирање научних и стручних чланака, релевантних прописа и електронских извора. У погледу литературе, приликом израде рада кандидат је користио 42 домаћа и 5 страних извора – библиографске јединице (уџбенике, књиге, приручнике, монографије, чланке, коментаре закона) уз осталу истраживачку грађу - 11 закона и међународних докумената, као и 6 електронских извора, 1 публикацију, 2 решења и 2 пресуде.

Структурално централни део рада подељен је у пет поглавља: 1) Појам сведока; 2) Развојна историја сведока у откривању и доказивању кривичног дела; 3) Исказ сведока; 4) Исказ сведока кроз фазе кривичног поступка; 5) Посебни начини добијања исказа сведока; а рад осим наведеног садржи и: увод, закључак, попис коришћене литературе и остале истраживачке грађе, сажетак и кључне речи на српском и енглеском језику, као и биографију кандидата на крају рада.

Кандидат у уводу (стр. 1-2) излаже предмет свог рада и указује на природу и значај сведока и његовог исказа и битне улоге у кривичном поступку. Сведочења су често кључна за исход поступка због чега су у појединим случајевима од значаја за доношење одлуке у кривичном поступку, чиме се остварује циљ кривичног поступка – доношење

одлуке о кривичноправној ствари. Кандидат објашњава значај сведока, као и њихових исказа, при чему наглашава да исказ сведока никако не сме да буде заснован на субјективности и забораву, због саме карактеристике сведока као живог бића - несигурност и склоност забораву одређених чињеница, нарочито након протекла одређеног времена или услед емоционалне раздражљивости. Суд о томе да ли се одређени доказ заиста одиграо и да ли се одвијао на начин на који је представљено, доноси суд на основу исказа сведока и правила која важе приликом испитивања сведока, а која се разликују у зависности од тога о којој врсти сведока је реч. Посебно су у раду наглашена права сведока, као и дужности које има у току поступка, а којима се олакшава посао органима поступка и којима се омогућава тачно и истинито сведочење, као и правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања. Као основна дужност сведока у раду се истиче обавеза сведока да се одазове позиву за сведочење, којој иде у прилог то да је у Републици Србији прописана санкција за неодрживање на уредно достављен позив. Такође, детаљно су изучени и сведоци као лица која су ослобођена од обавезе сведочења. Посебна пажња усмерена је на Законик о кривичном поступку Републике Србије, који је био полазна и централна основа регулисања сведока у овом раду.

Кандидат излаже циљ мастер рад указујући на значај исказа сведока у кривичном поступку, као и начина поступања суда и других органа приликом узимања исказа сведока. Кандидат има за циљ да прикаже предности и мане у погледу давања исказа сведока и долажења до истог и права која лице има када се нађе у улози сведока. Циљ је такође да се у току целог поступка добијања исказа сведока, лица понашају у складу са законом и моралним нормама и на тај начин не ремете сам кривични поступак.

Прво поглавље, под насловом „Појам сведока“ (стр. 2-26) фокусирано је на појам и дефиниције сведока, као кључног елемента за разумевање утврђивања чињеница. Сведок је физичко лице које је непосредно опазило одређене догађаје и има релевантне информације за неки догађај. Наглашава се да је сведок онај ко може дати важне информације о кривичном делу, учиниоцу или другим релевантним чињеницама. Ближе су обрађене врсте сведока, као што су: сведок очевитац, сведок по чувењу, оштећени као сведок, посебно осетљиви сведок и заштићени сведок. Такође, говори се о положају сведока у кривичном поступку, који подразумева скуп права и дужности сведока приликом сведочења, све ово са циљем да се обезбеди квалитетно и реално сведочење, као и

адекватна заштита сведока. Положај малолетника као сведока у кривичном поступку регулише Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, при чему се настоји да се осигурају права малолетника и минимизира стрес који могу доживети у судским поступцима. Потребно је стално унапређење система како би се осигурало да поступци буду у складу са принципима правде и поштовања права детета.

У другом поглављу (стр. 26-30), које носи назив „Развојна историја сведока у откривању и доказивању кривичног дела“ кандидат анализира сведока кроз различите кривичне поступке, акузаторни кривични поступак, инквизициони (истражни) кривични поступак и мешовити кривични поступак. На овај начин се презентују различити начини поткрепљивања аргумената и добијања исказа сведока, као и различита правила која важе приликом испитивања сведока, у зависности од тога о ком поступку је реч.

У трећем поглављу (стр.30-38) „Исказ сведока“ кандидат говори о појму исказа сведока, који представља изјаву особе о чињеницама релевантним за кривични поступак, а које је она опазила или о којима је директно сазнала, чиме се доприноси утврђивању чињеничне основе судских одлука, као и о судскопсихолошком апекту исказа сведока. Посебно све са нагласком на оцену исказа сведока, као једне од најсложенијих радњи за коју су потребна знања из различитих области поред правних, због чега оцена исказа сведока не може почивати на утиску, предрасудама или претпоставкама. Кандидат посебно обраћа пажњу на то да судске одлуке не могу бити донете уколико се исказ сведока заснива на исказима сведока који су по закону ослобођени од дужности сведочења, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка. Такође се наглашава да се оцена исказа сведока има вршити на основу слободног судијског уверења, када суд цени доказе појединачно и у вези са другим доказима.

У четвртом поглављу (стр. 38-47) „Исказ сведока кроз фазе кривичног поступка“ кандидат говори о испитивању сведока у истрази, на главном претресу, на претресу пред другостепеним судом, ван главног претреса, као и о процесном току испитивања сведока, где посебно наглашава основно, унакрсно и додатно испитивање сведока. Посебно је занимљиво унакрсно испитивање које је уведено као новина Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку из 2011. године, као покушај унапређења правичности суђења. Унакрсно испитивање омогућава странкама да изнесу своје ставове и

сумње у вези са сведоком али је то уједно и прилика да се нагласи или оповргне део исказа који може бити од значаја за пресуду. Говори се и о дозвољеним и недозвољеним питањима, па и о томе да се све ово одвија у присуству судије, који може да интервенише у случају постављања недозвољених питања.

У петом поглављу (стр.47-49) „Посебни начини добијања исказа сведока“ кандидат анализира суочење, препознавање лица и ствари и испитивање судских сведока, као потпуно другачије начине добијања исказа сведока у случају да постоји сумња у исказ, односно у веродостојност исказа сведока. Ове начине карактерише комбинација разних дисциплина, као што су судска психологија, криминалистичка тактика и друге.

У закључку (стр. 50-53) кандидат указује поред већ наведених правила и специфичности сведока у кривичном поступку и посебан значај исказа сведока, који лежи у томе да сведоци могу оповргнути или потврдити одређене тврдње што директно утиче на исход суђења и на тај начин допуњују друге доказе, јер се користе најчешће са другим доказима да би се добио свеобухватни случај или допуна информација које нису биле довољно јасне на основу других изведених доказа. Значај исказа сведока се огледа у њиховој улози у процесу идентификације, нарочито код тешких кривичних дела. Улога сведока не сме бити потцењена, јер анализа њихових исказа може често директно утицати на исход суђења.

Закључак и предлог

Након детаљног разматрања мастер рада „**Исказ сведока као доказно средство у кривичном поступку**“ кандидата Бојане Стојановић, можемо да закључимо да је пред кандидатом био сложен задатак са више аспеката. Требало је проучити и анализирати научне радове и међународну и националну нормативу којом је регулисан исказ сведока као доказног средства у кривичном поступку.

Кандидат је при писању овог рада кроз свеобухватну студију, детаљно анализирао и проучио сва релевантна питања везана за тему, предмет и циљ мастер рада.

Овај рад, поред своје научне вредности, претендује да има и практичну вредност и као водич, или приручник за детаљну анализу исказа сведока као доказно средство у кривичном поступку.

На основу свега наведеног Комисија закључује да је мастер рад „Исказ сведока као доказно средство у кривичном поступку” кандидата Бојане Стојановић, резултат самосталног и оригиналног научног рада из области кривичног процесног права. Кандидат је у раду систематизовао и анализирао постојећу правнотеоријску литературу и домаћу и међународну нормативу, уз спровођење теоријског истраживања и својим радом дао допринос науци кривичног процесног права.

С обзиром да су испуњени сви услови из чл. 36 Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад „Исказ сведока као доказно средство у кривичном поступку” кандидата Бојане Стојановић подобан за јавну одбрану, па предлаже усвајање Извештаја о оцени мастер рада и подобности за његову јавну одбрану.

У Нишу, дана 30.09.2024. године.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

1.

проф. др Саша Кнежевић

2.

проф. др Душица Миладиновић
Стефановић

3.

проф. др Иван Илић